

A. MELLÉKLET

AZ EGYESÜLT NEMZETEK ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYEZMÉNYE

AZ EGYEZMÉNY RÉSZES FELEI,

ELISMERVE, hogy a Föld éghajlatának megváltozása és annak káros hatásai az emberiség közös problémái,

AGGÓDVA amiatt, hogy az emberi tevékenységek az üvegházhatást okozó gázok légköri koncentrációjának jelentős emelkedéséhez vezetnek, tovább fokozva ez által a természetes üvegházhatást, ami átlagosan a Föld felszínének és légkörének további felmelegedését eredményezi, és ez károsan befolyásolhatja a természetes ökológiai rendszereket és az emberiséget;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy az üvegházhatást okozó gázok múltbeli és jelenlegi globális kibocsátásának legnagyobb része a fejlett országokból származik; hogy a fejlődő országokban az egy főre jutó kibocsátás még mindig viszonylag alacsony, valamint hogy a globális kibocsátások fejlődő országokból származó része növekedni fog azok társadalmi és fejlődési igényeinek a kielégítése érdekében;

TUDATÁBAN az üvegházhatást okozó gázokat nyelő és tározó szárazföldi, valamint tengeri ökológiai rendszerek szerepének és jelentőségének;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy sok bizonytalanság van az éghajlatváltozások előrejelzése terén, különösen ezek idejét, nagyságrendjét és regionális jellegzetességeit illetően;

ELISMERVE, hogy az éghajlatváltozás globális jellege miatt szükség van minden ország lehető legszélesebb együttműködésére és azok részvételére a hatékony és megfelelő nemzetközi cselekvésben, közös, de megkülönböztetett felelősségeiknek és adott lehetőségeiknek, illetve társadalmi és gazdasági feltételeiknek megfelelően;

EMLÉKEZTETVE az Egyesült Nemzetek Konferenciájának az emberi környezetről 1972. június 16-án, Stockholmban elfogadott nyilatkozatának idevágó rendelkezéseire;

EMLÉKEZTETVE TOVÁBBÁ arra, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányával és a nemzetközi jog alapelveivel összhangban az államok szuverén joga, hogy saját környezetvédelmi és fejlesztési politikájukkal összhangban használják fel saját erőforrásaikat, továbbá felelősségük annak biztosítása, hogy a joghatóságuk vagy ellenőrzésük alatt folytatott tevékenységek ne okozzanak kárt más államok vagy a nemzeti joghatóságukon kívül eső területek környezetében;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE az államok szuverenitásának alapelvét az éghajlatváltozás kérdésének kezelését célzó nemzetközi együttműködésük esetében;

FELISMERVE, hogy az államoknak hatékony környezetvédelmi jogszabályokat kell törvénybe iktatniuk; hogy a környezeti szabványoknak, gazdálkodási célkitűzéseknek és prioritásoknak tükrözniük kell azt a környezetvédelmi és fejlesztési kontextust, amelyre vonatkoznak, valamint hogy előfordulhat, hogy az egyes országok által alkalmazott szabványok nem megfelelőek és indokolatlan gazdasági és szociális költségeket okozhatnak más országoknak, különösen a fejlődő országoknak;

EMLÉKEZTETVE az Egyesült Nemzetek Környezet és Fejlődés Konferenciájáról szóló, 1989. december 22-i 44/228. számú közgyűlési határozat rendelkezéseire, valamint az emberiség ma élő és eljövendő generációi érdekében a globális éghajlat védelméről szóló 1988. december 6-i 43/53., 1989. december 22-i 44/207., 1990. december 21-i 45/212. és 1991. december 19-i 46/169. számú közgyűlési határozatok rendelkezéseire;

EMLÉKEZTETVE TOVÁBBÁ a tengerszint emelkedésének a szigetekre és a partvidéki területekre, különösen a mélyen fekvő partvidéki területekre gyakorolt lehetséges káros hatásairól szóló, 1989. december 22-i 44/206. számú közgyűlési határozat rendelkezéseire és az elsivatagosodás megakadályozására vonatkozó intézkedési terv végrehajtásáról szóló, 1989. december 19-i 44/172. számú közgyűlési határozat idevonatkozó rendelkezéseire;

EMLÉKEZTETVE TOVÁBBÁ az ózonréteg védelméről szóló, 1985. évi Bécsi egyezményre és az 1990. június 29-én kiigazított és módosított, az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 1987. évi Montreali jegyzőkönyvre;

TUDOMÁSUL VÉVE a Második éghajlati világkonferencián 1990. november 7-én elfogadott miniszteri nyilatkozatot;

TUDATÁBAN ANNAK, hogy sok állam értékes elemző munkát végez az éghajlatváltozással kapcsolatban, továbbá a Meteorológiai Világszervezet, az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programja, az Egyesült Nemzetek más szervei, szervezetei és testületei, valamint egyéb nemzetközi és kormányközi testületek is jelentős mértékben járulnak hozzá a tudományos kutatások eredményeinek cseréjéhez és a kutatások koordinálásához;

FELISMERVE, hogy az éghajlatváltozás megértéséhez és kezeléséhez szükséges lépések környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból akkor lesznek a leghatékonyabbak, ha a vonatkozó tudományos, műszaki és gazdasági megfontolásokon alapulnak, és azokat folyamatosan újraértékelik e területek újabb eredményeinek figyelembevételével;

FELISMERVE, hogy az éghajlatváltozás kezelésére tett különféle lépések önmagukban gazdaságilag megindokolhatók, és segíthetnek más környezetvédelmi problémák megoldásában;

FELISMERVE TOVÁBBÁ, hogy a fejlett országoknak rugalmas módon és világos prioritások alapján azonnal cselekedniük kell, első lépésként egy globális, nemzeti – és amennyiben megegyeznek – regionális szintű, átfogó válaszstratégia felé, amely figyelembe veszi az összes üvegházhatást okozó gázt, megfelelően szem előtt tartva viszonylagos hozzájárulásukat az üvegházhatás növeléséhez;

FELISMERVE TOVÁBBÁ, hogy az alacsonyan fekvő és más kis szigetországok, valamint a mélyen fekvő part menti, száraz és félszáraz vagy árvízre, aszályra és elszivatagosodásra hajlamos területekkel rendelkező országok, továbbá a törekeny hegyvidéki ökológiai rendszerekkel rendelkező fejlődő országok különösen érzékenyek az éghajlatváltozás káros hatásaira;

FELISMERVE, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának korlátozására tett lépések különös nehézségeket jelentenek azon országok – különösen azon fejlődő országok – számára, amelyek gazdasága különösen függ a fosszilis tüzelőanyagok termelésétől, felhasználásától és kivitelétől;

MEGERŐSÍTVE, hogy az éghajlatváltozásra tett válaszlépéseket a társadalmi és gazdasági fejlődéssel integrált módon kell koordinálni abból a célból, hogy elkerüljék az erre gyakorolt káros hatásokat, teljes mértékben figyelembe véve a fejlődő országok jogos prioritási igényeit a fenntartható gazdasági növekedés elérésére és a szegénység felszámolására;

FELISMERVE, hogy minden országnak, és különösen a fejlődő országoknak hozzá kell férniük azokhoz az erőforrásokhoz, amelyek a fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődés eléréséhez szükségesek, továbbá hogy ahhoz, hogy a fejlődő országok előrehaladjanak a cél megvalósítása felé, növelniük kell energiafogyasztásukat, figyelembe véve a nagyobb energiahatékonyság elérésének és az üvegházhatást okozó gáz-kibocsátások általános ellenőrzésének lehetőségeit, beleértve az új technológiák alkalmazásának lehetőségeit olyan feltételekkel, amelyek ezt az alkalmazást gazdaságilag és társadalmilag hasznossá teszik;

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megvédjék az éghajlati rendszert a ma élő és az eljövendő generációk számára,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

Fogalommeghatározások ⁽¹⁾

Ezen egyezmény alkalmazásában:

1. az „éghajlatváltozás káros hatásai”: a fizikai környezetben vagy az élővilágban bekövetkező, az éghajlatváltozásból eredő módosulások, amelyek jelentős káros hatást gyakorolnak a természetes és mesterséges ökológiai rendszerek összetételére, ellenálló képességére vagy termékenységére, illetve a gazdasági-társadalmi rendszerek működésére vagy az emberi egészségre és jólétre;

2. „éghajlatváltozás”: az éghajlat megváltozása, amely közvetlenül vagy közvetve olyan emberi tevékenységekkel függ össze, amelyek megváltoztatják a globális légkör összetételét, és amely az összehasonlítható időtartamok során megfigyelt természetes éghajlati változékonyságon túli járulékos változást jelentkezik;

3. „éghajlati rendszer”: a légkör, a hidroszféra, a bioszféra és a geoszféra, valamint ezek kölcsönhatásainak összessége;

4. „kibocsátások”: az üvegházhatást okozó gázok és/vagy azok előanyagainak a légkörbe való kibocsátása egy meghatározott terület felett, meghatározott időtartam alatt;

5. „üvegházhatást okozó gázok”: a légkör azon természetes és emberi eredetű gáznemű alkotóelemei, amelyek elnyelik, majd újra kibocsátják az infravörös sugárzást;

⁽¹⁾ A cikkek címei csak a szöveg jobb megértését szolgálják.

6. „regionális gazdasági integrációs szervezet”: egy adott régió szuverén államaiból álló szervezet, amely hatáskörrel rendelkezik az egyezmény vagy jegyzőkönyvei által szabályozott ügyekben, és belső eljárásaival összhangban kellő felhatalmazást kapott az érintett okmányok aláírására, megerősítésére, elfogadására, jóváhagyására vagy az azokhoz való csatlakozásra;
7. „tározó”: az éghajlati rendszer olyan összetevője vagy összetevői, ahol egy üvegházhatást okozó gázt vagy egy üvegházhatást okozó gáz előanyagát tározzák;
8. „nyelőd”: valamennyi eljárás, tevékenység vagy mechanizmus, amely egy üvegházhatást okozó gázt, aeroszolt vagy egy üvegházhatást okozó gáz előanyagát eltávolítja a légkörből;
9. „forrás”: valamennyi eljárás vagy tevékenység, amely egy üvegházhatást okozó gázt, aeroszolt vagy egy üvegházhatást okozó gáz előanyagát bocsátja ki a légkörbe.

2. cikk

Célkitűzés

Ezen egyezmény és a Felek Konferenciája által elfogadásra kerülő minden egyéb kapcsolódó jogi okmány végső célja, hogy az egyezmény vonatkozó rendelkezéseivel összhangban olyan szinten stabilizálják az üvegházhatást okozó gázok koncentrációját a légkörben, amely meggátolja az éghajlati rendszerre gyakorolt veszélyes, emberi eredetű hatást. Ezt a szintet olyan időtartamon belül kell elérni, ami elegendő az ökológiai rendszerek számára ahhoz, hogy természetes módon alkalmazkodjanak az éghajlatváltozáshoz, továbbá ami biztosítja, hogy ne kerüljön veszélybe az élelmiszertermelés, és a gazdasági fejlődés fenntartható módon haladjon előre.

3. cikk

Alapelvek

A feleket az egyezmény célkitűzésének elérésére és rendelkezéseinek végrehajtására tett intézkedéseik során többek között a következő alapelvek vezetik:

1. A felek az igazságosság alapján és közös, de megkülönböztetett felelősségeikkel és saját képességeikkel összhangban védik az éghajlati rendszert az emberiség ma élő és eljövendő generációi javára. Ennek megfelelően a fejlett országokat képviselő feleknek kell vezető szerepet játszaniuk az éghajlatváltozás és annak káros hatásai leküzdésében;
2. Teljes mértékben figyelembe kell venni az egyezményhez csatlakozott fejlődő országok, és különösen az éghajlatváltozás káros hatásaira kifejezetten érzékeny országok, valamint az

egyezményhez csatlakozott olyan országok – különösen azon fejlődő országok – különleges igényeit és sajátos körülményeit, amelyeknek aránytalan vagy rendkívüli terhet kellene viselniük az egyezmény alapján;

3. A felek elővigyázatossági intézkedéseket tesznek az éghajlatváltozás okainak megelőzésére, megakadályozására vagy minimálisra csökkentésére, valamint káros hatásainak enyhítésére. Amennyiben súlyos vagy visszafordíthatatlan károk veszélye fenyeget, a teljes tudományos bizonyosság hiánya nem elegendő indok ezen intézkedések elhalasztására, figyelembe véve, hogy az éghajlatváltozással foglalkozó politikáknak és intézkedéseknek költséghatékonynak kell lenniük, hogy ezzel biztosítani lehessen, hogy a globális előnyök a lehető legkevesebb költséggel járjanak. Ennek elérése érdekében az ilyen politikáknak és intézkedéseknek figyelembe kell venniük a különböző társadalmi, gazdasági összefüggéseket, átfogónak kell lenniük, ki kell terjedniük az üvegházhatást okozó gázok minden vonatkozó forrására, nyelőjére és tározójára, valamint az alkalmazkodásra, továbbá fel kell ölelniük valamennyi gazdasági ágazatot. Az éghajlatváltozás kezelésére tett erőfeszítéseket az érdekelt felek együttműködve is végrehajthatják;

4. A feleknek jogukban áll, és feladatuk is előmozdítani a fenntartható fejlődést. Az éghajlati rendszerben fellépő humán eredetű változások kivédésére hozott politikáknak és intézkedéseknek meg kell felelniük az egyes felek sajátos helyzetének, és integrálódniuk kell a nemzeti fejlesztési programokba, figyelembe véve, hogy a gazdasági fejlődés elengedhetetlen ahhoz, hogy az éghajlatváltozás kezelését szolgáló intézkedéseket fogadjanak el;

5. A feleknek együtt kell működniük abban, hogy előmozdítsák egy olyan támogató és nyitott nemzetközi gazdasági rendszer kialakulását, amely minden fél, különösen a fejlődő országok esetében fenntartható gazdasági növekedést és fejlődést eredményez, s így képessé teszi őket az éghajlatváltozás problémáinak jobb kezelésére. Az éghajlatváltozás elleni harc érdekében hozott intézkedések – beleértve az egyoldalú intézkedéseket – nem lehetnek az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés, illetve a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei.

4. cikk

Kötelezettségek

- (1) Valamennyi fél, figyelembe véve közös, de megkülönböztetett felelősségeit, sajátos nemzeti és regionális fejlesztési prioritásait, célkitűzéseit és körülményeit:

- a) a 12. cikkkel összhangban és a Felek Konferenciája által egyeztetendő, összehasonlítható módszerek alkalmazásával nemzeti jegyzékeket dolgoz ki, időszakonként frissít, tesz közzé és a Felek Konferenciájának rendelkezésére bocsát mindazon emberi eredetű üvegházhatást okozó gázok forrásonkénti emissziójáról és nyelőkénti eltávolításáról, amelyek nem tartoznak a Montreali jegyzőkönyv szabályozása alá;
- b) kidolgozza, végrehajtja, közzéteszi és rendszeresen frissíti azokat a nemzeti és – adott esetben – regionális programokat, amelyek a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott összes üvegházhatást okozó gáz-források emberi eredetű kibocsátásának és nyelők általi eltávolításának révén az éghajlatváltozás enyhítésére szolgáló és az éghajlatváltozáshoz való megfelelő alkalmazkodás elősegítését célzó intézkedéseket tartalmazzak;
- c) előmozdítja a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott összes üvegházhatást okozó gáz emberi eredetű kibocsátását ellenőrző, csökkentő vagy megakadályozó technológiák, gyakorlat és eljárások kifejlesztését, alkalmazását és terjesztését – beleértve azok átadását – és együttműködik ezekben, minden e szempontból fontos ágazatban, így az energiaiparban, a közlekedésben, az iparban, a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a hulladékgazdálkodásban;
- d) előmozdítja a fenntartható gazdálkodást, valamint előmozdítja a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott összes üvegházhatást okozó gáz nyelőinek és tározóinak megóvását, és, ahol lehetséges, továbbfejlesztését – beleértve a biomasszát – az erdőket és óceánokat, továbbá más szárazföldi, partvidéki és tengeri ökológiai rendszereket, és együttműködik ezekben a tevékenységekben;
- e) együttműködik az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra való felkészülésben; megfelelő és integrált terveket alakít ki és dolgoz ki a partvidéki övezetek gazdálkodására, a vízkészletekre és a mezőgazdaságra, továbbá az aszályok és elsivatagosodás, valamint árvizek által sújtott – különösen afrikai – területek védelmére és rehabilitációjára;
- f) a lehetséges mértékig figyelembe veszi az éghajlatváltozással kapcsolatos szempontokat a vonatkozó társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi politikájában és intézkedéseiben, továbbá megfelelő módszereket – például nemzeti szinten kialakított és meghatározott hatástanulmányokat – alkalmaz, hogy az éghajlatváltozás enyhítésére és az ahhoz való alkalmazkodás céljára általuk kialakított projekteknek és meghozott intézkedéseknek a gazdaságra, a közegészségre és a környezet minőségére gyakorolt káros hatásait minimálisra csökkentse;
- g) előmozdítja a tudományos, technológiai, műszaki, gazdasági-társadalmi és egyéb kutatásokat, rendszeres megfigyeléseket és azon adattárak kifejlesztését, amelyek az éghajlati rendszerhez kapcsolódnak és céljuk az ismeretek fejlesztése, valamint az éghajlatváltozás okaival, hatásaival, nagyságrendjével és időbeli ütemével, és a különböző válaszstratégiák gazdasági és társadalmi következményeivel kapcsolatban megmaradt bizonytalanságok csökkentése vagy megszüntetése, továbbá együttműködik ezekben a tevékenységekben;
- h) előmozdítja az éghajlati rendszerrel és az éghajlatváltozással, valamint a különböző válaszstratégiák gazdasági és társadalmi következményeivel kapcsolatos tudományos, technológiai, műszaki, gazdasági-társadalmi és jogi információk teljes, nyílt és azonnali cseréjét, továbbá együttműködik abban;
- i) előmozdítja az éghajlatváltozással kapcsolatos oktatást, továbbképzést és a közvélemény tudatosságának erősítését, továbbá együttműködik azokban; és bátorítja a legszélesebb körű, a nem kormányzati szervezeteket is magában foglaló részvételt e folyamatban; és
- j) a 12. cikkkel összhangban, megküldi a Felek Konferenciájának a végrehajtással kapcsolatos tájékoztatást.
- (2) A fejlett országokat képviselő felek és az I. mellékletben felsorolt más részes felek kifejezetten elkötelezik magukat a következők szerint:
- a) e felek mindegyike nemzeti ⁽¹⁾ politikát fogad el és meghozza az ennek megfelelő intézkedéseket az éghajlatváltozás enyhítésére úgy, hogy saját területén korlátozza az üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátását, továbbá saját területén megvédi és fejleszti az üvegházhatást okozó gázok nyelőit és tározóit. E politikák és intézkedések szemléltetik majd azt, hogy a fejlett országok az egyezmény célkitűzésével összhangban vezető szerepet játszanak az emberi eredetű kibocsátásokkal kapcsolatos, hosszabb távú trendek módosításában, felismerve, hogy ha a szén-dioxid és a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott egyéb, üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátása az évtized végéig visszatér a korábbi szintekre, az jelentős mértékben hozzájárul a módosításhoz; és figyelembe véve a felek kiindulási pontjaiban és megközelítéseiben, gazdasági szerkezetében és erőforrásalapjaiban látható különbségeket, az erős és fenntartható gazdasági növekedés fenntartása iránti igényt, a rendelkezésre álló technológiákat és más egyedi körülményeket, továbbá az igényt arra, hogy e felek igazságosan és megfelelő módon járuljanak hozzá a fenti célkitűzéssel kapcsolatos globális erőfeszítésekhez. E felek ezeket a politikákat és intézkedéseket végrehajthatják más felekkel együtt, és segíthetnek más feleknek abban, hogy hozzájáruljanak az egyezményben és különösen az e pontban megfogalmazott célkitűzések eléréséhez;

(1) Ide tartoznak a regionális gazdasági integrációs szervezetek által elfogadott politikák és intézkedések is.

- b) annak érdekében, hogy előmozdítsa az e cél felé történő előrehaladást, e felek mindegyike az egyezmény rá vonatkozó hatályba lépésétől számított hat hónapon belül és azt követően is rendszeresen, a 12. cikkkel összhangban részletes tájékoztatást nyújt az a) pontban említett politikáiról és intézkedéseiről, továbbá a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott összes emberi eredetű üvegházhatást okozó gáznak a fentiek eredményeként az a) pontban említett időszakban tervezett forrásonkénti kibocsátásáról és nyelönkénti eltávolításáról azzal a céllal, hogy külön-külön vagy együttesen az 1990-es szintre állítsák vissza a szén-dioxid és a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott egyéb üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátását. Ezen információkat a 7. cikkkel összhangban a Felek Konferenciája az első ülészámon, majd azt követően rendszeresen felülvizsgálja;
- c) az üvegházhatást okozó gázok forrásonkénti kibocsátásának és nyelönkénti eltávolításának a b) pont céljára történő kiszámításakor figyelembe kell venni a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteket, beleértve a nyelők tényleges kapacitásával és az ilyen gázoknak az éghajlatváltozáshoz való egyéni hozzájárulásával kapcsolatos ismereteket is. A Felek Konferenciája az első ülészámon mérlegeli az ilyen számításokhoz alkalmazható módszereket és megállapodik ezekben, majd később rendszeresen felülvizsgálja ezeket;
- d) a Felek Konferenciája az első ülészámon felülvizsgálja a fenti a) és b) pont megfelelését. E felülvizsgálatot az éghajlatváltozással és hatásaival kapcsolatos legjobb rendelkezésre álló tudományos ismeretek és vizsgálatok, valamint a vonatkozó műszaki, társadalmi és gazdasági információk figyelembevételével kell megtenni. E felülvizsgálat alapján a Felek Konferenciája megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek kiterjedhetnek a fenti a) és b) pontban előírt kötelezettségek módosításainak elfogadására is. A Felek Konferenciája az első ülésen döntést hoz az a) pontban jelzett együttes végrehajtás kritériumairól is. Legkésőbb 1998. december 31-ig sor kerül az a) és b) pont második felülvizsgálatára is, majd azt követően a Felek Konferenciája által meghatározott rendszeres időközönként meg kell ismételni a felülvizsgálatot mindaddig, amíg az egyezmény célkitűzései nem valósulnak meg;
- e) e felek mindegyike:
- i. más fent említett felekkel megfelelő módon koordinálja az egyezmény célkitűzéseinek elérése érdekében kialakított gazdasági és közigazgatási eszközeit; és
 - ii. meghatározza és rendszeres időközönként felülvizsgálja azokat a tevékenységeket ösztönző saját politikáit és gyakorlatát, amelyek a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok nagyobb mértékű emberi eredetű kibocsátását eredményezik, mint amilyen mértékű egyébként jelentkezne;
- f) a Felek Konferenciája legkésőbb 1998. december 31-ig felülvizsgálja a rendelkezésre álló információkat, hogy az érintett felek jóváhagyásával döntést hozzon az I. és II. mellékletben szereplő jegyzékek esetleges módosításáról;
- g) az I. mellékletben fel nem sorolt bármely fél megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratában vagy azt követően bármikor értesítést küldhet a letéteményesnek arról, hogy önmagára nézve kötelezőnek tekinti a fenti a) és b) pont rendelkezéseit. A letéteményes minden ilyen értesítésről tájékoztatja a többi aláíró és szerződő felet.
- (3) Az egyezményben részes fejlett országok és a II. mellékletben felsorolt egyéb részes fejlett országok új és további pénzügyi forrásokat biztosítanak az egyezményben részes fejlődő országok számára ahhoz, hogy fedezzék a 12. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettségeik teljesítése során felmerülő egyeztetett összköltségeiket. Biztosítják továbbá azokat a pénzügyi forrásokat – a technológiaátadás pénzügyi forrásait is beleértve – amelyekre az egyezményben részes fejlődő országoknak szüksége van az e cikk (1) bekezdésében előírt olyan intézkedések végrehajtásából származó egyeztetett növekményi összköltségeik fedezéséhez, amelyekről az egyezményben részes fejlődő ország és a 11. cikkben említett nemzetközi intézmény vagy intézmények az említett cikkekkel összhangban megállapodtak. Az ilyen elkötelezettségek végrehajtása során figyelembe kell venni a pénzeszközök áramlásának megfelelősége és előreláthatósága iránti igényt és az egyezményben részes fejlett országok közötti megfelelő tehermegosztás fontosságát.
- (4) Az egyezményben részes fejlett országok és a II. mellékletben felsorolt egyéb részes fejlett országok segítenek továbbá az egyezményben részes olyan fejlődő országoknak, amelyek különösen érzékenyek az éghajlatváltozás káros hatásaira, hogy fedezni tudják az ilyen káros hatásokhoz való alkalmazkodás költségeit.
- (5) Az egyezményben részes fejlett országok és a II. mellékletben felsorolt egyéb részes fejlett országok a gyakorlatban megvalósítható minden intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy szükség szerint előmozdítsák, elősegítsék és finanszírozzák a környezetkímélő technológiák és know-how átadását, illetve az ahhoz való hozzáférést más felek, különösen az egyezményben részes fejlődő országok számára, hogy képessé tegyék őket az egyezmény rendelkezéseinek végrehajtására. E folyamat során az egyezményben részes fejlett országok támogatják az egyezményben részes fejlődő országok endogén kapacitásainak és technológiáinak fejlesztését és növelését. Más részes felek és szervezetek is – amennyiben ez módjukban áll – elősegíthetik az ilyen technológiák átadásának előmozdítását.
- (6) A (2) bekezdés szerinti kötelezettségeik végrehajtása során a Felek Konferenciája megenged bizonyos mértékű rugalmasságot az I. mellékletben felsorolt azon felekkel szemben, amelyeknél jelenleg folyik a piacgazdaságra való áttérés, hogy ez által javítsák

a felek képességét az éghajlatváltozás kezelésére, tekintettel a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű kibocsátásainak referenciaként megválasztott múltbéli szintjére.

(7) Az, hogy az egyezményben részes fejlődő országok milyen mértékben tudják hatékonyan végrehajtani az egyezmény szerinti kötelezettségeiket, attól függ, hogy az egyezményben részes fejlettségi országok hatékonyan hajtják-e végre a pénzügyi forrásokkal és a technológiaátadással kapcsolatos egyezmény szerinti kötelezettségeiket, és teljes mértékben figyelembe veszik, hogy az egyezményben részes fejlődő országok elsődrendű és legfontosabb prioritása a gazdasági és társadalmi fejlődés és a szegénység felszámolása.

(8) A felek az e cikkben előírt kötelezettségeik teljesítése során teljes mértékben mérlegelik, hogy milyen intézkedések – beleértve a finanszírozási, biztosítási és technológiaátadási intézkedéseket – szükségesek az egyezmény szerint ahhoz, hogy kielégítsék az egyezményben részes fejlődő országoknak az éghajlatváltozás káros hatásaival és/vagy a válaszintézkedések végrehajtásának hatásaival kapcsolatos különleges igényeit és problémáit, különösen:

- a) a kis szigetországok;
- b) a mélyen fekvő, part menti területekkel rendelkező országok;
- c) a száraz és félszáraz, erdősített területekkel és erdőpusztulásra hajlamos területekkel rendelkező országok;
- d) a természeti katasztrófákra hajlamos területekkel rendelkező országok;
- e) az aszályra és elsvatagosodásra hajlamos területekkel rendelkező országok;
- f) a nagy mértékű városi levegőszennyezettséggel jellemzett területekkel rendelkező országok;
- g) a törékeny ökológiai rendszerekkel rendelkező országok, beleértve a hegyvidéki ökológiai rendszerekkel rendelkezőket;
- h) azok az országok, amelyek gazdasága nagymértékben függ a fosszilis tüzelőanyagok és ehhez kapcsolódó, energiaigényes termékek termeléséből, feldolgozásából és kiviteléből származó jövedelemtől, vagy ezen tüzelőanyagok és termékek fogyasztásától; és
- i) a tengerpart nélküli és a tranzitországok esetében.

A Felek Konferenciája emellett – szükség szerint – intézkedéseket tehet e bekezdésre vonatkozóan.

(9) A felek teljes mértékben figyelembe veszik a legkevésbé fejlett országok sajátos igényeit és helyzetét a technológiák finanszírozásával és átadásával kapcsolatos intézkedéseikben.

(10) A felek az egyezmény szerinti kötelezettségeik végrehajtása során a 10. cikkkel összhangban figyelembe veszik a részes felek – és különösen azon az egyezményben részes fejlődő országok – helyzetét, amelyek különösen érzékenyek az éghajlatváltozásra válaszként hozott intézkedések végrehajtásának káros hatásaira. Ez különösen azon felekre vonatkozik, amelyek gazdasága nagymértékben függ a fosszilis tüzelőanyagok és az ehhez kapcsolódó energiaigényes termékek termeléséből, feldolgozásából, illetve kiviteléből származó jövedelemtől és/vagy azok fogyasztásától vagy az olyan fosszilis tüzelőanyagok felhasználásától, amelyek kiváltása az ilyen felek számára komoly nehézséget okoz.

5. cikk

Kutatás és rendszeres megfigyelés

A felek a 4. cikk (1) bekezdésének g) pontja szerinti kötelezettségeik teljesítése során:

- a) a párhuzamos erőfeszítések minimálisra csökkentésének figyelembevételével támogatják és szükség szerint továbbfejlesztik azokat a nemzetközi és kormányközi programokat és hálózatokat vagy szervezeteket, amelyek célja kutatások, adatgyűjtések és rendszeres megfigyelések meghatározása, végrehajtása, értékelése és finanszírozása;
- b) támogatják azokat a nemzetközi és kormányközi erőfeszítéseket, amelyek – különösen a fejlődő országokban – megerősítik a rendszeres megfigyelést, valamint a nemzeti tudományos és műszaki kutatási kapacitásokat és lehetőségeket, továbbá elősegítik a nemzeti joghatóságuk alá nem tartozó területekről származó adatokhoz és azok elemzéséhez való hozzáférést, valamint azok cseréjét; és
- c) figyelembe veszik a fejlődő országok különleges problémáit és igényeit és együttműködnek az ilyen országoknak a fenti a) és b) pontban említett erőfeszítésekben való részvételére szolgáló endogén kapacitásaik és lehetőségeik fejlesztésében.

6. cikk

Oktatás, továbbképzés és a közvélemény tudatossága

A felek a 4. cikk (1) bekezdésének i) pontja szerinti kötelezettségeik teljesítése során:

- a) nemzeti és – adott esetben – szubregionális és regionális szinten, valamint a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban saját lehetőségeik határára belül előmozdítják és támogatják:
 - i. az éghajlatváltozással és hatásaival kapcsolatos oktatási és a nyilvánosság tudatosságát erősítő programok kidolgozását és végrehajtását;

- ii. a nyilvánosság hozzáférését az éghajlatváltozással és hatásaival kapcsolatos információkhoz;
 - iii. a nyilvánosság részvételét az éghajlatváltozás és hatásai kezelésében és a megfelelő válaszok kidolgozásában; valamint
 - iv. a tudományos, műszaki és vezetőségi személyzet továbbképzését;
- b) nemzetközi szinten és – adott esetben – meglévő testületek alkalmazásával együttműködnek a következőkben és előmozdítják azokat:
- i. az éghajlatváltozással és hatásaival kapcsolatos oktatási és a tudatosságot erősítő anyagok kidolgozása és cseréje;
 - ii. oktatási és továbbképzési programok kidolgozását és végrehajtását, ezen belül a nemzeti intézmények megerősítését, a személyi állomány cseréjét és kiküldését, továbbá a szakértők képzését e területen, különösen a fejlődő országok számára.

7. cikk

A Felek Konferenciája

(1) Létrejön a Felek Konferenciája.

(2) A Felek Konferenciája mint az egyezmény legfelsőbb testülete rendszeresen felülvizsgálja az egyezmény és bármely más olyan kapcsolódó jogi okmány végrehajtását, amelyet a Felek Konferenciája elfogad, és megbízásának megfelelően meghozza azokat a döntéseket, amelyek az egyezmény hatékony végrehajtásához szükségesek. Ennek érdekében a Felek Konferenciája:

- a) rendszeres időközönként megvizsgálja a felek egyezmény szerinti kötelezettségeit és intézményi rendelkezéseit az egyezmény célkitűzésének, a végrehajtás során nyert tapasztalatoknak és a tudományos és műszaki ismeretek fejlődésének figyelembevételével;
- b) előmozdítja és támogatja az éghajlatváltozás és hatásai kezelésének érdekében a felek által elfogadott intézkedésekkel kapcsolatos információk cseréjét, a felek eltérő körülményei, felelőssége és képességei, valamint az egyezmény szerinti kötelezettségei figyelembevételével;
- c) két vagy több fél kérésére elősegíti a felek eltérő körülményei, felelősségei és képességei, valamint az egyezmény szerinti kötelezettségei figyelembevételével, az éghajlatváltozás és

hatásai kezelésének érdekében általuk elfogadott intézkedések koordinálását;

- d) az egyezmény célkitűzésével és rendelkezéseivel összhangban előmozdítja és irányítja a Felek Konferenciája által egyeztetendő összehasonlítható módszerek kifejlesztését és rendszeres finomítását, többek között az üvegházhatást okozó gázok források szerinti kibocsátásairól és nyelők szerinti eltávolításáról szóló jegyzékek összeállításához, valamint a kibocsátások korlátozására és az eltávolítás fokozására hozott intézkedések hatékonyságának értékeléséhez;
- e) az egyezmény rendelkezéseivel összhangban a rendelkezésére álló összes információ alapján felméri az egyezmény végrehajtását a felek által, továbbá az egyezmény értelmében meghozott intézkedések átfogó hatását, különösen a környezeti, gazdasági és társadalmi hatásokat, valamint ezek kumulatív hatását és azt, hogy milyen mértékű az egyezmény célkitűzésének megvalósítása felé tett előrehaladás;
- f) mérlegeli és elfogadja az egyezmény végrehajtásáról készített éves jelentéseket és biztosítja azok közzétételét;
- g) ajánlásokat fogalmaz meg az egyezmény végrehajtásához szükséges bármely kérdésben;
- h) igyekszik pénzügyi forrásokat mozgósítani a 4. cikk (3), (4) és (5) bekezdésével és a 11. cikkel összhangban;
- i) létrehozza az egyezmény végrehajtása szempontjából szükségesnek ítélt segédtestületeket;
- j) felülvizsgálja a kisegítő testületek által benyújtott jelentéseket, és útmutatást nyújt e testületek számára;
- k) megállapodik és konszenzussal elfogadja saját és kisegítő testületei eljárási szabályzatát és pénzügyi szabályzatát;
- l) adott esetben keresi és felhasználja az illetékes nemzetközi szervezetek, valamint kormányközi és nem kormányzati testületek szolgáltatásait és együttműködését és az általuk szolgáltatott információkat;
- m) ellát minden egyéb olyan feladatot, amely az egyezmény célkitűzésének megvalósításához szükséges, vagy amelyet az egyezmény alapján ráruházhatnak.

(3) A Felek Konferenciája az első ülészakon elfogadja a saját és az egyezmény alapján létrehozott kisegítő testületek eljárási szabályzatát, amelyek magukban foglalják azokat a döntéshozatali eljárásokat, amelyekre nem terjednek ki az egyezményben már előírt döntéshozatali eljárások. Ezen eljárások közé tartozhat bizonyos döntések elfogadásához szükséges előírt többség szabályozása is.

(4) A Felek Konferenciájának első ülészakát a 21. cikkben említett ideiglenes titkárság hívja össze, és azt legkésőbb az egyezmény hatálybalépése után egy évvel kell megtartani. Ezt követően a Felek Konferenciájának rendszeres ülészakát évente kell megtartani, ha a Felek Konferenciája másképp nem határoz.

(5) A Felek Konferenciájának rendkívüli üléseit a konferencia által szükségesnek ítélt időpontokban, vagy bármely fél írásbeli kérésére kell összehívni, feltéve, hogy miután a titkárság tájékoztatta a feleket az ilyen kérésről, hat hónapon belül legalább a felek egyharmada támogatja azt.

(6) Az Egyesült Nemzetek Szervezete, annak szakosított szervei, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, továbbá ezeknek az egyezményben nem részes bármely tagállama vagy megfigyelője megfigyelőként képviselheti magát a Felek Konferenciájának ülészakán. Az egyezmény hatálya alá tartozó ügyekben szakmailag jártas bármely testület vagy szerv, akár nemzeti, nemzetközi, kormányzati vagy nem kormányzati szervezet, ha értesíti a titkárságot arról, hogy megfigyelőként képviselteni kívánja magát a Felek Konferenciájának egy ülészakán, részt vehet, kivéve, ha a jelenlévő felek legalább egyharmada kifogást emel ez ellen. A megfigyelők bebocsátása és részvétele a Felek Konferenciája által elfogadott eljárási szabályzat alapján történik.

8. cikk

Titkárság

- (1) Létrejön a titkárság.
- (2) A titkárság feladatai a következők:
 - a) megszervezi a Felek Konferenciája és az egyezmény értelmében létrehozott kiegészítő testületek ülészeit és ellátja ezeket a szükséges szolgáltatásokkal;
 - b) összeállítja és továbbítja a hozzá benyújtott jelentéseket;
 - c) kérésre elősegíti a feleknek, különösen az egyezményben részes fejlődő országoknak biztosított segítségnyújtást az egyezmény rendelkezéseivel összhangban szükséges információk összeállításával és benyújtásával kapcsolatban;
 - d) jelentéseket készít saját tevékenységéről és azokat a Felek Konferenciája elé terjeszti;
 - e) biztosítja a szükséges koordinációt más érintett nemzetközi testületek titkárságaival;
 - f) a Felek Konferenciájának általános irányítása alapján megköti azokat a közigazgatási és szerződéses megállapodásokat, amelyek feladatai hatékony ellátásához szükségesek; és

g) ellátja az egyezményben vagy annak jegyzőkönyveiben megállapított egyéb titkársági feladatait, illetve bármely más olyan feladatot, amelyet a Felek Konferenciája meghatároz.

(3) A Felek Konferenciája az első ülészakon kinevezi az állandó titkárságot és gondoskodik annak működéséről.

9. cikk

Tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testület

(1) Létrejön egy tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testület, hogy az egyezményhez kapcsolódó ügyekben időszerű információkkal és tudományos és technológiai tanácsokkal lássa el a Felek Konferenciáját, illetve szükség szerint annak más kiegészítő testületeit. Ebben a testületben minden fél részt vehet, és a testület több tudományágra átfog. Tagjai a vonatkozó szakterületeken jártas kormányzati képviselők. A testület rendszeresen beszámol a Felek Konferenciájának munkája minden vonatkozásáról.

(2) A Felek Konferenciájának útmutatása alapján és a fennálló illetékes nemzetközi testületekre támaszkodva ez a testület:

- a) értékeléseket készít az éghajlatváltozással és hatásaival kapcsolatos tudományos ismeretek állásáról;
- b) tudományos értékeléseket készít az egyezmény végrehajtása során hozott intézkedések hatásairól;
- c) meghatározza az újszerű, hatékony és a korszerű technológiákat és know-how-t és tanácsot ad az ilyen technológiák fejlesztésének és/vagy átadásának előmozdítására alkalmas módokkal és eszközökkel kapcsolatban;
- d) tanáccsal szolgál a tudományos programokról, az éghajlatváltozással kapcsolatos kutatás és fejlesztés területén kibontakozó nemzetközi együttműködésekéről, és a fejlődő országok endogén kapacitásépítésének támogatására szolgáló módokról és eszközökről;
- e) válaszol a Felek Konferenciája és kiegészítő testületei által elé terjesztett tudományos, technológiai és módszertani kérdésekre.

(3) E testület feladatait és megbízását a Felek Konferenciája részletesebben is meghatározhatja.

10. cikk

Végrehajtó kiegészítő testület

(1) Létrejön egy végrehajtó kiegészítő testület, hogy segítse a Felek Konferenciáját az egyezmény hatékony végrehajtásának

értékelésében és felülvizsgálatában. Ebben a testületben minden fél részt vehet, és a testület tagjai az éghajlatváltozással kapcsolatos ügyekben szakértő, kormányzati képviselők. A testület rendszeresen beszámol a Felek Konferenciájának munkája minden vonatkozásáról.

(2) A Felek Konferenciájának útmutatása alapján ez a testület:

- a) megvizsgálja a 12. cikk (1) bekezdése értelmében közölt információkat, értékeli a felek által tett lépések általános összhatását az éghajlatváltozással kapcsolatos legújabb tudományos felmérések figyelembevételével;
- b) megvizsgálja a 12. cikk (2) bekezdése értelmében közölt információkat, hogy segítse a Felek Konferenciáját a 4. cikk (2) bekezdésének d) pontjában előírt felülvizsgálatok elvégzésében; és
- c) szükség szerint segíti a Felek Konferenciáját döntései előkészítésében és végrehajtásában.

11. cikk

Pénzügyi mechanizmus

(1) Meghatároznak egy mechanizmust a pénzügyi források adományozási vagy koncessziós alapon történő biztosítására, beleértve a technológiaátadást is. Ez a mechanizmus a Felek Konferenciájának irányítása alatt működik, és annak tartozik felelőséggel, amely utóbbi határoz az egyezményvel kapcsolatos politikájáról, programprioritásairól és jogosultsági kritériumairól. Működtetését egy vagy több meglévő nemzetközi intézményre kell bízni.

(2) A pénzügyi mechanizmusban a feleknek igazságos és kiegyensúlyozott képviselője van egy átlátható irányítási rendszer keretében.

(3) A Felek Konferenciája és a pénzügyi mechanizmus működtetésével megbízott intézmény vagy intézmények megállapodnak azon rendelkezésekről, amelyek biztosítják a fenti bekezdések hatálybalépését, amelyek a következőket tartalmazzák:

- a) módzatok annak biztosítására, hogy az éghajlatváltozás kezelését célzó finanszírozott projektek megfeleljenek a Felek Konferenciája által meghatározott politikáknak, programprioritásoknak és jogosultsági kritériumoknak;
- b) módzatok, amelyekkel egy adott finanszírozási döntés felülvizsgálható a fenti politikák, programprioritások és jogosultsági kritériumok figyelembevételével;
- c) a Felek Konferenciája részére finanszírozási tevékenységről rendszeres jelentések készítése az intézmény vagy intézmények által, amelyek összhangban vannak az (1) bekezdésben megállapított felelőséggel; és

d) az egyezmény végrehajtásához szükséges és rendelkezésre álló összegek előrelátható és azonosítható módon történő meghatározása, valamint azon feltételeké, amelyek alapján ezeket az összegeket időszakosan felülvizsgálják.

(4) A Felek Konferenciája az első ülészakon gondoskodik a fenti rendelkezések végrehajtásáról a 21. cikk (3) bekezdésében említett átmeneti rendelkezések felülvizsgálatával és figyelembevételével, és dönt arról, hogy fenntartja-e az említett átmeneti rendelkezéseket. A Felek Konferenciája ezt követően négy éven belül felülvizsgálja a pénzügyi mechanizmust és meghozza a megfelelő intézkedéseket.

(5) Az egyezményben részes fejlett országok ugyancsak nyújthatnak, az egyezményben részes fejlődő országok pedig igénybe vehetnek kétoldalú, regionális vagy más multilaterális csatornákon keresztül az egyezmény végrehajtásához kapcsolódó pénzügyi forrásokat.

12. cikk

A végrehajtással kapcsolatos információk közlése

(1) A 4. cikk (1) bekezdésével összhangban valamennyi fél a titkárságon keresztül eljuttatja a Felek Konferenciájához a következő információkat:

- a) a Montreali jegyzőkönyv által nem szabályozott összes emberi eredetű üvegházhatást okozó gáz forrásonkénti kibocsátásairól és nyelönkénti eltávolításáról összeállított nemzeti jegyzék, amely a Felek Konferenciája által támogatandó és egyeztetendő összehasonlítható módszerek alkalmazásával készül, a felek lehetőségeinek figyelembevételével;
- b) a részes fél által az egyezmény végrehajtására tett vagy tervezett intézkedések általános ismertetése; és
- c) bármilyen más olyan információ, amelyet a részes fél az egyezmény célkitűzésének megvalósítása szempontjából lényegesnek és a jelentésébe beillesztésre alkalmasnak ítél, ezen belül – ha megvalósítható – a globális kibocsátási trendek számítása szempontjából lényeges információk.

(2) Az egyezményben részes valamennyi fejlett ország és az I. mellékletben felsorolt valamennyi egyéb részes fél közleményébe belefoglalja a következő információkat is:

- a) a 4. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja szerinti kötelezettségeik végrehajtásához elfogadott politikáik és intézkedéseik részletes ismertetése; és

b) konkrét becslés arról, hogy az a) pontban említett politikák és intézkedések milyen hatással lesznek az üvegházhatást okozó gázok egyes forrásonkénti emberi eredetű kibocsátásaira és nyelőkénti eltávolítására a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett időszakban.

(3) Ezen kívül az egyezményben részes valamennyi fejlett ország és a II. mellékletben felsorolt valamennyi más, az egyezményben részes fejlett ország részletesen ismerteti a 4. cikk (3), (4) és (5) bekezdésével összhangban hozott intézkedéseit.

(4) Az egyezményben részes fejlődő országok önkéntes alapon finanszírozásra javasolhatnak projekteket, ezen belül a projektek végrehajtásához szükséges konkrét technológiákat, anyagokat, berendezéseket, módszereket vagy gyakorlatot és ezzel együtt – ha lehet – becslést az üvegházhatást okozó gáz-kibocsátások csökkentésének és az eltávolítások növekményeinek összköltség-növekményéről, és becslést az ebből következő hasznokról.

(5) Az egyezményben részes valamennyi fejlett ország és az I. mellékletben felsorolt valamennyi egyéb részes fél első közleményét az egyezmény rá vonatkozó hatálybalépésének időpontjától számított hat hónapon belül nyújtja be. Az ide nem sorolt részes felek első közleményüket az egyezmény rájuk vonatkozó hatálybalépésének időpontjától vagy a 4. cikk (3) bekezdésében említett pénzügyi források hozzáférhetőségétől számított három éven belül nyújtják be. Az egyezményben részes legkevésbé fejlett országok belátásuk szerint tehetik meg első közleményüket. A részes felek későbbi közleményeinek gyakoriságát a Felek Konferenciája határozza meg az e bekezdésben megállapított differenciált ütemterv figyelembevételével.

(6) A felek által az e cikk értelmében közölt információkat a titkárság a lehető leghamarabb továbbítja a Felek Konferenciájának és bármely más érintett kiegészítő testületnek. Ha szükséges, a Felek Konferenciája további megfontolás tárgyává teheti az információk közlésének módját.

(7) A Felek Konferenciája az első ülészakától kezdve gondoskodik arról, hogy az egyezményben részes fejlődő országok kérésére műszaki és pénzügyi segítséget nyújtson az e cikkben megállapított információk összeállítására és közlésére, továbbá a 4. cikk alapján javasolt projektekké és válaszintézkedésekkel kapcsolatos műszaki és pénzügyi igények meghatározása terén. Ezt a segítséget szükség szerint más részes felek, illetékes nemzetközi szervezetek és a titkárság is biztosíthatja.

(8) A Felek Konferenciája által elfogadott irányelvekre is figyelemmel és a Felek Konferenciájának előzetes értesítése esetén a részes

felek bármely csoportja az e cikk szerinti kötelezettségeik teljesítésének céljára benyújthat közös közleményt is, feltéve, hogy a közlemény tartalmazza az egyes részes felek egyezmény szerinti egyéni kötelezettségeinek teljesítéséről szóló információkat.

(9) A titkársághoz beérkező olyan információkat, amelyeket a részes fél bizalmasnak minősít, a Felek Konferenciája által meghatározandó kritériumokkal összhangban a titkárságnak a bizalmasság védelme érdekében összesítenie kell, mielőtt azokat az információk közlésében és áttekintésében részt vevő bármely más testület rendelkezésére bocsátaná.

(10) A (9) bekezdésre is figyelemmel és a részes felek azon jogának sérelme nélkül, hogy bármikor nyilvánosságra hozhatják közleményüket, a titkárság a részes felek e cikk szerint benyújtott közleményeiket akkor teszi a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, amikor azokat a Felek Konferenciája elé terjesztik.

13. cikk

A végrehajtással kapcsolatos kérdések rendezése

A Felek Konferenciája az első ülészakon megfontolja egy, a részes felek számára kérésükre rendelkezésre álló, olyan többoldalú konzultatív eljárás létrehozását, amely az egyezmény végrehajtásával kapcsolatos kérdések rendezésére szolgál.

14. cikk

Vitarendezés

(1) Az egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos, két vagy több részes fél közötti vita esetén, az érintett felek tárgyalásos úton vagy az általuk választott bármely más békés eszköz igénybevételével igyekeznek rendezni a vitát.

(2) Az egyezmény megerősítésekor, elfogadásakor, jóváhagyásakor vagy az ahhoz való csatlakozáskor, vagy bármely későbbi időpontban az a részes fél, amely nem regionális gazdasági integrációs szervezet, a letéteményesnek átadott írásos okmányban nyilatkozhat arról, hogy az egyezmény értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos viták vonatkozásában ipso facto és külön rendelkezés nélkül kötelezőnek ismeri el bármely más olyan részes fél vonatkozásában, aki elfogadja ugyanezt a kötelezettséget:

- a) a vitának a Nemzetközi Bíróság elé terjesztését; és/vagy
- b) a választottbírósi eljárást a Felek Konferenciája által a lehető leghamarabb elfogadandó eljárással összhangban, egy, a döntőbíráskodásról szóló melléklet formájában.

Az a részes fél, amely regionális gazdasági integrációs szervezet, hasonló értelmű nyilatkozatot tehet a fenti b) pontban említett eljárással összhangban történő választottbíráskodásra.

(3) A (2) bekezdés alapján tett nyilatkozat addig marad hatályban, amíg feltételeinek megfelelően hatályát nem veszti, illetve három hónapig azt követően, hogy a letéteményesnél írásos értesítést helyeznek letétbe annak visszavonásáról.

(4) Bármely új nyilatkozat, a visszavonási értesítés vagy egy nyilatkozat lejártá semmilyen módon nem befolyásolja a Nemzetközi Bíróság vagy a választottbírók előtt már folyamatban lévő ügyeket, a vitában érintett részes felek eltérő megállapodása kivételével.

(5) A (2) bekezdés működésére is figyelemmel, ha 12 hónappal az után, hogy egy részes fél egy másiknak értesítést küld arról, hogy vita van köztük, és az érintett felek az (1) bekezdésben említett eszközök igénybevételével nem tudták rendezni a vitát, a vitát az abban érintett bármely fél kérésére fel kell terjeszteni egyeztetésre.

(6) A vitában érintett valamely fél kérésére fel kell állítani egy egyeztetőbizottságot. A bizottság tagjait az érintett felek egyenlő számban jelölik ki, és az egyes felek által kijelölt tagok közösen választják meg a bizottság elnökét. A bizottság ajánlás jellegű döntést hoz, amelyet a felek jóhiszeműen mérlegelnek.

(7) Az egyeztetésre vonatkozó további eljárásokat a lehető leghamarabb elfogadja a Felek Konferenciája, egy, az egyeztetésről szóló melléklet formájában.

(8) E cikk rendelkezéseit kell alkalmazni minden olyan ehhez kapcsolódó jogi okmány esetében, amelyet a Felek Konferenciája elfogad, az adott jogi okmány eltérő rendelkezése kivételével.

15. cikk

Az egyezmény módosításai

(1) Bármely részes fél javaslatot tehet az egyezmény módosítására.

(2) Az egyezmény módosításait a Felek Konferenciájának rendes ülészakain kell elfogadni. Az egyezmény javasolt módosításainak szövegét a titkárság legalább hat hónappal az előtt az ülészak előtt eljuttatja a részes feleknek, amikor a módosítás elfogadását javasolták. A titkárság közli a javasolt módosításokat az egyezmény aláíróival és tájékoztatási céllal a letéteményessel.

(3) A részes felek minden megtesznek annak érdekében, hogy konszenzussal jussanak egyezségekre az egyezmény javasolt

módosításaival kapcsolatban. Amennyiben a részes felek már minden erőfeszítést kimerítettek a konszenzus elérésére, és mégsem jutottak megállapodásra, a módosítást utolsó lehetőség gyanánt az ülésen jelen lévő és szavazó részes felek háromnegyedes többségével kell elfogadni. Az elfogadott módosítást a titkárság közli a letéteményessel, aki azt elfogadás végett továbbítja a részes feleknek.

(4) A módosításra vonatkozó elfogadó okiratokat a letéteményesnél kell letétbe helyezni. A (3) bekezdéssel összhangban elfogadott módosítás az azt elfogadó felek vonatkozásában 90 nappal az után lép hatályba, hogy a letéteményes kézhez vette az egyezmény szerződő felei legalább háromnegyedének elfogadó okiratát.

(5) Bármely más részes fél számára a módosítás 90 nappal az után lép hatályba, hogy az adott részes fél a letéteményesnél letétbe helyezte a módosításra vonatkozó elfogadó okiratát.

(6) E cikk alkalmazásában a „jelenlévő és szavazó részes felek” azok a részes felek, akik jelen vannak és leadják helybenhagyó vagy elutasító szavazatukat.

16. cikk

Az egyezmény mellékleteinek elfogadása és módosítása

(1) Az egyezmény mellékletei az egyezmény szerves részét képezik, és – kifejezetten eltérő rendelkezés hiányában – az egyezményre való hivatkozás egyidejűleg a mellékletekre való hivatkozást is jelenti. A 14. cikk (2) bekezdése b) pontjának és (7) bekezdésének sérelme nélkül ezek a mellékletek olyan jegyzékekre, formanyomtatványokra vagy leíró jellegű egyéb anyagokra korlátozódnak, amelyek tudományos, műszaki, eljárási vagy igazgatási jellegűek.

(2) Az egyezmény mellékleteit a 15. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően kell javasolni és elfogadni.

(3) A (2) bekezdéssel összhangban elfogadott mellékletek az egyezmény minden részes felére nézve hat hónappal az után lépnek hatályba, hogy a letéteményes tájékoztatta a részes feleket a melléklet elfogadásáról, kivéve azon részes felek vonatkozásában, akik az említett időn belül írásban értesítették a letéteményest arról, hogy nem fogadják el a mellékletet. Azon részes felek vonatkozásában, akik visszavonják el nem fogadási értesítésüket, a melléklet 90 nappal az után lép hatályba, hogy a letéteményes kézhez vette az ilyen értesítés visszavonását.

(4) Az egyezmény mellékletei módosításának előterjesztése, elfogadása és hatálybalépése ugyanazzal az eljárással történik, mint az

egyezmény mellékleteinek a (2) és (3) bekezdéssel összhangban történő előterjesztése, elfogadása és hatálybalépése.

20. cikk

Aláírás

(5) Amennyiben egy melléklet vagy egy melléklet módosításának elfogadása az egyezmény módosítását vonja maga után, akkor ez a melléklet vagy mellékletmódosítás mindaddig nem lép hatályba, ameddig az egyezmény módosítása hatályba nem lép.

Ez az egyezmény az Egyesült Nemzetek környezet és fejlődés konferenciáján, Rio de Janeiróban, majd 1992. június 20-ától 1993. június 19-éig az Egyesült Nemzetek Szervezetének New York-i székhelyén áll nyitva aláírásra az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagállamai, vagy annak bármely szakosodott szervezetének tagállamai, illetve a Nemzetközi Bíróság Alapokmányának részes államai, valamint a regionális gazdasági integrációs szervezetek előtt.

17. cikk

Jegyzőkönyvek

(1) A Felek Konferenciája bármely rendes ülészakán elfogadhatja az egyezmény jegyzőkönyveit.

21. cikk

Átmeneti rendelkezések

(2) A javasolt jegyzőkönyvek szövegét a titkárság legalább hat hónappal az adott ülés előtt eljuttatja a részes feleknek.

(1) A 8. cikkben említett titkársági feladatokat ideiglenes jelleggel az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által, annak 1990. december 21-i 45/212. számú határozatával létrehozott titkárság látja el mindaddig, amíg a Felek Konferenciájának első ülészaka be nem fejeződik.

(3) Bármely jegyzőkönyv hatálybalépésének követelményeit magában a jegyzőkönyvben kell meghatározni.

(2) Az (1) bekezdésben említett ideiglenes titkárság vezetője szoros együttműködik az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoporttal annak biztosítása érdekében, hogy a munkacsoport válaszolhasson a tárgyilagos tudományos és műszaki tanácsadás iránti igényekre. Egyéb mértékadó tudományos testületekkel is lehet konzultálni.

(4) Csak az egyezmény részes felei lehetnek a jegyzőkönyv részes felei.

(5) Egy jegyzőkönyv alapján csak az érintett jegyzőkönyv részes felei hozhatnak döntéseket.

18. cikk

Szavazati jog

(1) Az egyezményben részes minden fél egy szavazattal rendelkezik, kivéve a (2) bekezdés szerinti esetekben.

22. cikk

Megerősítés, elfogadás, jóváhagyás vagy csatlakozás

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezetek a hatáskörükbe tartozó ügyekben az egyezményben részes tagállamaik számával egyenlő számú szavazati joggal rendelkeznek. Nem gyakorolják szavazati jogukat az ilyen szervezetek akkor, ha bármelyik tagállamuk gyakorolja szavazati jogát, és fordítva.

(1) Az egyezményt az államoknak és regionális gazdasági integrációs szervezeteknek meg kell erősíteniük, el kell fogadniuk, jóvá kell hagyniuk vagy csatlakozniuk kell ahhoz. Az egyezmény az aláírásának lezárását követő naptól kezdődően áll nyitva a csatlakozásra. A megerősítő, elfogadó jóváhagyó vagy csatlakozási okiratokat a letéteményesnél kell letétbe helyezni.

19. cikk

Letéteményes

Az egyezménynek és a 17. cikkel összhangban elfogadott jegyzőkönyveinek letéteményese az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára.

(2) Bármely regionális gazdasági integrációs szervezetre nézve, amely anélkül válik az egyezmény szerződő felévé, hogy bármely

tagállama részes fél lenne, kötelező érvényűek az egyezmény szerinti kötelezettségek. Az olyan szervezetek esetében, amelyeknek egy vagy több tagállama szerződő fele az egyezménynek, a szervezet és tagállamai döntenek el, hogy mi a felelősségük az egyezmény szerinti kötelezettségek teljesítésében. Ilyen esetekben a szervezet és tagállamai nem gyakorolhatják egyidejűleg az egyezmény szerinti jogaikat.

(3) A regionális gazdasági integrációs szervezetek megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirataikban nyilatkozatot tesznek hatáskörük mértékéről az egyezmény által szabályozott kérdésekben. E szervezetek arról is tájékoztatják a letéteményest – amely ezt követően tájékoztatja erről a részes feleket –, ha bármilyen lényeges változás áll be hatáskörükben.

23. cikk

Hatálybalépés

(1) Ez az egyezmény az 50. megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésének napját követő 90. napon lép hatályba.

(2) Azon államokra és regionális gazdasági integrációs szervezetekre nézve, amelyek az egyezményt az 50. megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezése után erősítik meg, fogadják el, hagyják jóvá vagy csatlakoznak ahhoz, az egyezmény az adott állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirata letétbe helyezésének napját követő 90. napon lép hatályba.

(3) A fenti (1) és (2) bekezdés alkalmazásában egy regionális gazdasági integrációs szervezet által letétbe helyezett bármely okirat nem számít újabb okiratnak a szervezet tagállamai által letétbe helyezett okiratokhoz képest.

24. cikk

Fenntartások

Ezzel az egyezménnyel szemben nem lehet fenntartásokkal élni.

25. cikk

Felmondás

(1) A részes felek az egyezmény rájuk vonatkozó hatálybalépésének napjától számított három év után bármikor felmondhatják az egyezményt, a letéteményesnek küldött írásbeli értesítéssel.

(2) Az ilyen felmondás a letéteményes általi kézhezvétel időpontjától számított egy év múlva vagy a felmondási értesítésben megadott bármely későbbi időpontban lép hatályba.

(3) Az egyezményt felmondó részes feleket úgy kell tekinteni, hogy minden olyan jegyzőkönyvet is felmondtak, amelyek részes felei.

26. cikk

Hiteles szövegek

Ezen egyezmény eredeti példányát, amelynek angol, arab, francia, kínai, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek főtitkáránál helyezik letétbe.

FENTIEK HITELÉÜL az alulírott, erre kellően felhatalmazottak aláírták ezt az egyezményt.

KELT New Yorkban, az ezerkilencszázkilencvenkettedik év május hó kilencedik napján.

I. MELLÉKLET

Amerikai Egyesült Államok	Lengyelország ^(a)
Ausztrália	Lettország ^(a)
Ausztria	Litvánia ^(a)
Belgium	Luxemburg
Belorusszia ^(a)	Magyarország ^(a)
Bulgária ^(a)	Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága
Csehszlovákia	Németország
Dánia	Norvégia
Európai Közösség	Olaszország
Észtország ^(a)	Orosz Föderáció ^(a)
Finnország	Portugália
Franciaország	Románia ^(a)
Görögország	Spanyolország
Hollandia	Svájc
Írország	Svédország
Izland	Törökország
Japán	Új-Zéland
Kanada	Ukrajna ^(a)

^(a) Olyan országok, ahol most folyik a piacgazdaságba való átmenet.

II. MELLÉKLET

Amerikai Egyesült Államok	Izland
Ausztrália	Japán
Ausztria	Kanada
Belgium	Luxemburg
Dánia	Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága
Európai Közösség	Németország
Finnország	Norvégia
Franciaország	Olaszország
Görögország	Portugália
Hollandia	Spanyolország
Írország	Svájc
	Svédország
	Törökország
	Új-Zéland

B. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGNEK AZ EGYESÜLT NEMZETEK ÉGHAJLAT-VÁLTOZÁSI KERETEGYEZMÉNYE 22. CIKKE (3) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN TETT NYILATKOZATA

Az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban a Közösségnek – tagállamai mellett – megvan a hatásköre a környezet védelmét célzó lépések megtételére.

Az egyezmény hatálya alá tartozó ügyek vonatkozásában a Közösség számos jogi eszközt fogadott el részben környezetvédelmi politikája, részben pedig más ágazati politikái keretében, amelyek közül a legfontosabbak a következők:

- az Energiatechnológia (Thermie program) európai előmozdításáról szóló, 1990. június 29-i 2008/90/EGK tanácsi rendelet (HL L 185., 1990.7.17.),
- a villamosenergia-felhasználás hatékonyságának javítására vonatkozó közösségi cselekvési programról szóló, 1989. június 5-i 89/364/EGK tanácsi határozat (HL L 157., 1989.6.9.),
- az energiahatékonyság közösségi előmozdításáról (SAVE program) szóló, 1991. október 29-i 91/565/EGK tanácsi határozat (HL L 307., 1991.11.8),
- egy környezetvédelmi célú pénzügyi eszköz (LIFE) létrehozásáról szóló, 1992. május 21-i 1973/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 206., 1992.7.22.),
- 1989. november 20-i 89/625/EGK tanácsi határozat:
 - az Éghajlattannal és természeti veszélyekkel kapcsolatos európai programról (EPOCH),
 - a Környezetvédelmi tudományos és technológiai európai programról (STEP) (HL L 359., 1989.12.8.),
- a környezetvédelem területén (1990–1994) egy különleges kutatási és technológiafejlesztési program elfogadásáról szóló, 1991. június 7-i 91/354/EGK tanácsi határozat (HL L 192., 1991.7.16),
- a Közösségben egyes gépjármű-kategóriákra sebességkorlátozó készülékek felszereléséről és használatáról szóló, 1992. február 10-i 92/6/EGK tanácsi irányelv (HL L 57., 1992.3.2.),
- a mezőgazdasági erdészeti intézkedésekre irányuló közösségi támogatási rendszer létrehozásáról szóló, 1992. június 30-i 2080/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 215., 1992.7.30.),
- a szén-dioxid és egyéb üvegházhatást okozó gázok Közösségen belüli kibocsátásának ellenőrzését szolgáló rendszerről szóló, 1993. június 24-i 93/389/EGK tanácsi határozat (HL L 167., 1993.7.9.).

C. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGNEK AZ EGYESÜLT NEMZETEK ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYEZMÉNYE VÉGREHAJTÁSÁRÓL TETT NYILATKOZATA

Az Európai Gazdasági Közösség és tagállamai kinyilvánítják, hogy az emberi eredetű CO₂-kibocsátás korlátozásával kapcsolatban az egyezmény 4. cikkének (2) bekezdésében megállapított kötelezettségeket a Közösség és tagállamai által saját hatáskörükben megtett lépéseken keresztül a Közösség egészében teljesíti.

E vonatkozásban a Közösség és tagállamai megerősítik a Tanács 1990. október 29-i következtetéseiben megfogalmazott célkitűzéseket és különösen azt a célkitűzést, hogy 2000-ig a Közösség egészében az 1990-es szinten stabilizálják a CO₂-kibocsátást.

Az Európai Gazdasági Közösségben és tagállamaiban jelenleg zajlik az e célkitűzés elérését szolgáló következetes stratégia kidolgozása.
